

Teksti: Sari Lommerse. Kuvat: Mika Okko

Kuuntele huonekalusi TARINAA

Ihana retrolöytö tai mummon vanha nojatuoli saa verhoilijan käsissä uuden elämän. Joskus uudemmillekin huonekaluille kannattaa antaa tekohengitystä – ainakin ekologisista syistä.

*Terve sinä, joka tämän tuolin korjaat. Olet mistä hyvänsä, niin et ole mikään toppari sen enemmän kuin minä, joka tässä nyt piirrän täällä Kakolan verhoiluverstaassa. Tällaisen viestin Kakolan vangilta vuodelta 1933 verhoilija **Kristiina Raumanen** luki entisöimänsä tuolin tukipahvista.*

Vanhat, ja vähän uudemmatkin, huonekalut ovat Raumasen työ ja intohimo. Raumanen on Leaf Centerin vanhassa karkkittuvassa sijaitsevassa sisustusverhoomossaan törmännyt monenlaisiin tarinoihin.

– Huonekaluista voi paljastua ihan käsittämättömiä tarinoita ja historiaa. Yksi erikoisimmista tapauksista on nuorelle parille entisöity nojatuoli 30–40-lukujen taitteesta. Sen selästä löytyi juuttisäkkiin mustalla printattu natsikotkan kuva. Kun sen näki, vähän kylmäsi, Raumanen kertoo.

Tiettävästi vanhin Raumasen työ oli Englannista Suomeen tuotu sohvakalusto 1500-luvulta.

Perinteisellä tyyllillä

Paras lopputulos syntyy, kun huonekalut entisöidään niiden historiaa ja alkuperäistä luonnetta kunnioittaen.

– Verhoilijalla tulee olla hyvä tyylihistorian tietämys. Toki rajoja saa rikkoa, mutta sekin täytyy tehdä taidolla, Raumanen sanoo.

Pienellä avulla vanhat huonekalut saavat jopa kymmeniä vuosia lisää elinaikaa.

– Vanhassa on yleensä paljon potentiaalia, sillä vanhat huonekalut ovat rungottaan lähes virheettömiä ja kestäviä.

Pelkkä päällystäminen ei aina riitä, vaan myös runko tarvitsee uutta materiaalia.

– Päällystyö menee hukkaan, jos

pehmustus ei ole tarpeeksi jäykkä ja ryhdissä. Usein jouset joudutaan uusimaan, vaikka huonekalu olisi ollut vähäisellä käytöllä. Aika tekee tehtävänsä ja haperruttaa sidontalankoja ja vyöporjia.

Hyvä verhoilija kunnostaa huonekalut perinteisillä menetelmillä ja materiaaleilla. Juuttikankaat, meriheinät ja jouhi, joita on käytetty täytemateriaalina 1500-luvulta asti, ovat nykyisinkin täysin kuranttia tavaraa.

Ekologisesti vanhasta uutta

Vanhojen huonekalujen kunnostamisessa on myös vahva ekologinen näkökulma.

– Säilytän aina kaiken hyväkuntoisen ja käyttökelpoisen materiaalin, ja lisäksi tarpeen mukaan uutta. Näin myös jätteen määrä pysyy minimissä.

Uudempiakin huonekaluja kannattaa verhoilla, sanoo Raumanen.

– Jos runko on hyvä, huonekalu voi olla vielä pitkään käyttökelpoinen. Verhoilussa on sekin hyvä pointti, että ihan bulkkihuonekalustakin pystyy tekemään omaperäisen.

Entisöintityön hintaan vaikuttavat kangasvalinta sekä uusittavan materiaalin määrä.

– Entisöiminen ei ole halpaa, mutta parhaassa tapauksessa se on investointi 20–30 vuodeksi, Raumanen sanoo.

Raumanen ei tuijota huonekalujen merkkeihin tai rahalliseen arvoon, tärkeintä on ajatus siitä, että vanhalle annetaan uusi mahdollisuus.

– En voi sulattaa kertakäyttökulttuuria. Mielestäni jokainen hyvärunkoinen vanha mööpelä on säilyttämisen arvoinen. Se palkitsee, kun vanhaa herätetään henkiin. ■

Runsaat ja taidokkaat koristeveistokset ovat tyypillisiä uusrenessanssin huonekaluille.

Huonekaluissa on usein merkintöjä niiden valmistusajasta ja -paikasta.

Laatu on ydinasia kaikissa materiaaleissa.

Jouset sidotaan perinteisellä menetelmällä.

Yksityiskohdat vaativat hyvää silmää ja tarkkaa työtä.

Yksi tuoli elävällä kankaalla voi olla sisustuksen helmi.

Yhden roska on toisen aarre

Siinä se odottaa uutta omistajaa ja uutta elämää, Raumasen käsittelyssä oleva punainen sohva. Se olisi päätynt kaatopaikalle, kun sen omistaja ei ollut valmis satsaamaan siihen, mutta Raumanen otti sen suojiinsa.

Sohva on vanha ja arvokas, tyylliltään uusrenessanssia, Raumasen arvion mukaan 1800- ja 1900-lukujen taitteesta.

– Tämä on sen ajan vuodesohva, jossa käsinojat aukeavat istuinosan jatkoksi. Käsinojat eivät kestä kovin kovaa painoa, mutta pikku tuplurien paikkana se on ok.

Raumanen on ottanut sohvan mallikappaleekseen, jonka kanssa tekee työnäytöksiä mes-

suilla ja markkinoilla.

– Tämä on sen verran näyttävä rouva, että se herättää huomiota. Teen jousien sidontatyötä ja moni hämmästy, että tehdäänkö näin edelleen. Mutta jos pystyjoustimet vaihdetaan vaahtomuoviin, huonekalu menettää arvoaan ja filistä.

Kun runko on kunnostettu, sohva saa uuden kankaan ja puosat kevyen öljyn pintaan.

– Moni sitä on jo himoinnut. Josko se saisi pian lopullisen ilmeen ja pääsisi uuteen kotiin. Siihen voisi ajatella eurooppalaista tyylikangasta, mutta sen tuleva ympäristö määrittelee, millaiseen lopputulokseen päädytään. ■

